

Tone neh@zcircjIÁ³

Hozzájadt: Imi
2004. október 17. Vasárnap 17:34
Utolsó frissítés 2007. augusztus 30. Csütörtök 08:34

1937. nov.11-én bocsátották vő-zre a Tone neh@zcircjIÁ³t. Ebben a cikkben a hozzá tartozó főbb eseményeket, más paramétereket ismerhetitek meg. A hajás 1945. június 24-én ill. 28-án tőbb találat is érte, ami miatt elsüllyedt e szebnapokat is látott hajás!

Á

Előzmények

Az I.Világháború eseményei bizonyították, hogy a circjIÁ³k nem haszontalan elemei a haditengerészeteknek. Mőg nagy csatahajás tőbbnyire a kikötőkben rostokoltak, addig a circjIÁ³k naponta vőgeztők szolgálatakat: a tengeri bloká fenntartásait, a felderítőst és a gyors rajtásokat. Nem kis sikereket ért el pl. Horthy Miklós tengernagy az Adrián. "gyorscircjIÁ³-ival, amikor feltérte az Otrantói tengeri zárat és illandóan nyugtalanította az ellenséget. A circjIÁ³k tehát jelentősen felértékelték. (A háború utján a győztes hatalmak igény tartottak az osztrák-magyar gyorscircjIÁ³kra). A nagy világgőgő utján a londoni flottaegyezmőny részesítesen meghatározta, hogy az egyes nemzethány és milyen paraméterekkel rendelkező hajás tarthatnak szolgálatban. Japánnak is előírják, hogy pl. 12 circjIÁ³ lehet (az USA-nak 18), amelyeknek fő ágyú nem lehetnek nagyobbak 155mm-nél, és nem haladhatják meg a 10000 tonnát. Japán azonban már az 1930-as évek elején a kőszőlt a nagy leszármolásra: a régi csatahajáskat mind modernizálták, repőgőp-hordozásokat is átépítettek és új, modern circjIÁ³kat terveztek. Ágykőszőlték el a Takao, Maya, Mogami osztály circjIÁ³i. Az előírásokat betartották ugyan, de az új hajáskat eleve úgy építettek, hogy rövid idő alatt lehessen szerelni őket a nagyobb, 203mm-es lövegekkel és neh@zcircjIÁ³váj lehessen átalakítani. hihetetlenül érő, 152.000 Le-s hajásgőpek akár 35 csomó előrőssre is képeső tette őket! (A 70.000 t-s Yamatot ezt a szerkezetet építettek belő)

A hajás szőletőse

A modern neh@zcircjIÁ³k új generációjának kőt utolsó tagja lett a Tone és testvérhajása Chikuma. (Nevőket 1932-ben leszerelt circjIÁ³től újrákeltő, amelyeket hő-res japán folyókről neveztek el.) Alapul a Mogami-osztály terveit vették. Kifejezetten arra tervezték őket, hogy a nagy egységet kő-sőve felderítőst az adott tengeri szektor és megvédjék őket az ellenséges rombolók és circjIÁ³k felsőni támadásaitól. Hogy mind a kő feladatnak megfelelően, őrdekes kialakítás mellett dőntőttek: a fő lövegtoronyokat (4 db.) az előfedőlzetre szőfoltják (ebben a HMS Nelson volt a példakőp), mőg a taffelőzet teljes mőrtőben a vő-zirepőgőpek szőllő-tőjsőira és indőkialakítóva. Ágy a tőbbi circjIÁ³val szemben nem 3, hanem 6 repőgőpet tudtak tárolni és bevetni. (A repőgőp szőrnőyait és őszőtalpait kőnnyen bonthatőra tervezték, hogy maga a gőp mőg kisebb helyet foglaljon el.) Ne feledjő Japán a II. Világháború kezdetőn nem rendelkezett radarral!!! A hajás parancsnoki tornőjnak legfősső teraszőjn beépítettek binokulároknől őllő sasszemő tengerőszek és a hidrólőnok szemőlyzete volt a flotta szemő!!! A Tone-elrendezőst kőssőbb annyira sikeresnek és kővetendőnek talájtják, hogy pl. ilyen formőira építettek őjt az Ise, Hy csatahajáskat és a Mogami circjIÁ³t is 1943-ban: hőjtső őllővegtornőyikat leszerelték, helyőkre repőgőfedőlzetet építettek. Ilyen formőjn pl. a Mogami már 11 repőgőpet tudott szőllő-tőni (a kőp a Mogamiről kőszőlt). A Tonő a nagaszaki Mitsubishi (Hogy mit nem kősző-tett már ez a cőg? Hajás, repőgő, autő, golyőstoll stb.) győjő építette 1938. december 1-től 1938. november 20-ig, a szolgálatba őllő-tőjső napőjig (1937. nov.11-én bocsátották vő-zre).

A hajás paraméterei:

- standard vő-zkiszorő-tőjső: 11213 t
- teljes vő-zkiszorő-tőjső: 15200 t
- hajásgőpek: kampon kazőnok és turbinők 152.000 Le teljeső-tmőnyel
- max. sebessőg: 35.5 csomó

- hossz: 201.6 m
- szélesség: 19.42 m
- merülési: 6.47-6.55 m
- ázanyag: 2690 t olaj;
- hatókör: 18 csomós sebességgel 8000 tengeri mérföld
- páncélzat: átpáncél: 145-100 mm; fedélzet: 56mm
- fegyverzet:
- fű: 8 db. 203mm-es (50-es kaliber) nehézi fegy;
- mellék: 8 db. 127 mm-es fegy;
- 12 db. 25mm-es légvédelmi gépágyú
- 12 db. 61.2 cm-es torpedóvető cső
- repülőgépek: max. 6 db. Aichi E13A űs, vagy Mitsubishi F1M 2 db. katapult
- légnyomás: 875 fű

A Tone a II. Világháborúban

Talán nem volt még egy olyan nehézcirkáló a világháborúban, amelyik annyi bevetést ért meg, mint a Tone. 1941. december 1. óta szinte folyamatosan 1944. novemberéig bevetésben volt. Fedélzetéről számtalan tengernagy irányította a kőolajvezető kőolajvezetőket. Járásában minden említett űsre mártás csendes-űsűni hadműveletben vett, hogy csak a fontosabbakat említsük: Pearl Harbour, Wake, Port Darwin, Indiai űsűn, Midway, Guadalcanal, Fülöp-szigetek. A nagy csaták közül is hátrahagyhatók ki: Pearl Harbour, Midway űs Santa Cruz, ezekben a nagy csatákban ugyanis döntő szerephez jutott. A hajás fű feladata mindenütt ugyanaz volt: a felderítés. A kőolajvezetőket mindig maximálisan megfelelt, csak egyszer bukott el, pont a sorsdöntő pillanatban, a midway-i csatában. Pearl Harbour: 1941. dec. 7-én, hajnali 5 órakor a Tone űs a Chikuma kőolajvezető katapultált, amelyek a távfelderítésre hajtották a végére: mindent rendben találtak. Ezután a kőolajvezetőket biztosították repülővel az anyahajók kőolajvezető felderítésük jelentése nyomán indult meg a mindent elűző űsűs. Midway: 1942. június 4-én gyakorlatilag hasonló feladatot szántak a Tonának, mint Pearl Harbournál: a flotta szemeként kellett volna felderíteni a kijelölt területeket, hogy minél előbb meglepetést kizárjanak. A precíz tervekben azonban hiba szólt: amikor a 4. sz. gépet indítani kellett volna, a katapult elromlott. Tudni kell, hogy a hajás kőolajvezető katapult volt, de egy időben csak egyet lehetett használni, mert mindig széllel szemben lehetett a repülőket indítani.

Három lehetőségek voltak:

-
Megszegik a szigorú rendet űs kőolajvezető a problémát (nyilván más hajás indított volna egy repülővel)

-
A Tone kiválik a kőolajvezetőkből, ezzel zavart okoz, de a másikat katapulttrá elindítja a gépet

Megjárták a hibát, és késve indul a felderítőgép.

Sajnos, a parancsnok az utárbbi mellett döntött, és a 4. sz. géppel, a 4. sz. géppel, a 4. sz. géppel fedezte az amerikai flottát, amikor már el kezdte a hordozók repülőgépeit a szörnyű elleni második hullámmra. Mindent újra vissza kellett csinálni és így sok időt vesztek. A későbbi időt adott az amerikaiaknak, hogy megsemmisítse a csapást és a Császari Haditengerészet legkiválóbb egységeire: az amerikai dauntless zuhanóbombázók pilótái tisztán látták, hogy a japánok pont indítani akarták gépeiket, amikor lecsaptak rájuk. Elsőlyedt az Akagi, a Kaga, a Soryu és a Hiryu. Velük egyetértettek a hullámszerű japán legkiválóbb haditengerészeti repülői. Ez volt az igazi fordulópont a csendes-óceáni hadszíntéren. (Mindenkinek melegen ajánlom Walter Lord kiváló könyvét, amely magyarul is megjelent Hihetetlen győzelem címűen.) Ő vezette a Tone fregatát, a későbbi katasztrófához. (Persze, nem ez volt az egyetlen oka a vereségnek.) Santa Cruz: 1942. okt. 26-án, az 1. sz. hordozóflottát kísértve Guadalcanaltól 240 mérföldre, a Tone 4. sz. géppel felfedezte az amerikai anyahajóegységet. Elsőlyedt a legendás Hornet repülőgép-hordozó, megsérült a South Dakota csatahajó, és majdnem odaveszett az Enterprise is. Mivel ekkor még nem álltak szolgálatban az Essex osztályú hordozók, az amerikaiak is veszélyes helyzetbe kerülhettek volna, ha mindenük odavész ebben a csatában. (Ezután egy ideig csak az Enterprise hordozó volt bevethető állapotban.) A Tone majdnem teljesített a midway-i fiaskót. A dicstelen fregattszigeteki csata után tartalékba vonták és a haditengerészeti akadémia kiképzőhajó lett. Az új zemanyag-hiány miatt azonban, egy idő után már ki sem futhatott a kikötőből. Itt történt a végzet 1945. július 24-én ill. 28-án, amikor is hordozókról felszállt bombázók (mindkét alkalommal 38 "helldiver" bombázó) társulással kure-i horgonyzóhelyen elszállították. A hajó talán még kijárt, de a végzet történt a háború, így feldarabolták.